

In die rapporten stonden talrijke aanbevelingen en elk van die aanbevelingen mag men als een aanwijzing zien van wat er, naar het oordeel van de leden der subcommissies, was misgegaan.

De eerste twee aanbevelingen luidden:

'Er zorg voor te dragen dat de Chinese, Arabische en inheemse kapitalisten zowel als anderen die voor de economie van betekenis zijn, de conceptie van de individualistische economie met haar najagen van de persoonlijke winst verwerpen en dat zij doordrongen worden van de conceptie dat de publieke belangen prioriteit moeten hebben.

Te bevorderen dat de bevolking als geheel een waarachtig begrip krijgt voor de internationale situatie en dat een einde wordt gemaakt aan economische misdaden zoals het hamsteren, het achterhouden van goederen die verkocht kunnen worden en het bedrijven van zwarte handel.'

Voorts werd in de rapporten geadviseerd: alle lonen onder controle te stellen; de kosten van levensonderhoud te stabiliseren door prijsstijgingen tegen te gaan; de werkloosheid te doen verminderen; delen van de lonen in goederen uit te betalen; in alle ondernemingen Indonesiërs te benoemen tot chef arbeidszaken; de medische zorg voor de arbeiders in loondienst te verbeteren; alle technisch geschoolden apart te registreren; te verhinderen dat geschoolde krachten nieuwe betrekkingen zouden zoeken; nieuwe geschoolde krachten op te leiden; het beheer van de in beslag genomen Westerse cultuurondernemingen aan daarvoor gekwalificeerde inheemsen uit de betrokken streek op te dragen; de landbouwcoöperaties uit te breiden zodat er in elke *desa* op zijn minst één coöperatie zou komen; die coöperaties te belasten met de koop, het opslaan, het transport en de verkoop van landbouwproducten en het verlenen van voorschotten aan de landbouwers alsmede met de distributie van levensbehoeften en gereedschappen onder de *desa*-bewoners; industriële en handelscoöperaties op te richten, die laatste vooral in de steden, teneinde de werking van het distributiestelsel te verbeteren; en, tenslotte, in Djakarta een Centraal Industrieel Fonds en in elk regentschap een Industrieel Fonds van dat regentschap in het leven te roepen.

Een lange lijst van aanbevelingen dus (geen van alle uitgewerkt, geen van alle voorzien van een uiteenzetting die aangaf hoe zij in de weerbarstige maatschappelijke werkelijkheid het beste opgevolgd konden worden), die tegelijk een lange lijst van klachten was.

Wat gebeurde er nadien?

Het Japanse militaire bestuur richtte een Kantoor voor de Volkseconomie op dat zich, naar wij aannemen (nadere bijzonderheden zijn niet